

Opravdu Bůh litoval toho, že stvořil člověka?

Pro Tajemství Bible zpracoval Ladislav Hodač

Vítám vás ke studiu biblických veršů, které jsou obtížné a často mylně chápané. My se pokusíme je správně pochopit. Jeden takový text nalezneme v

Genesis 6:5–8 „⁵Hospodin viděl, jak se na zemi množí lidské zlo a že všechny myšlenky, jež spřádají v srdcích, jsou den co den jen zlé. ⁶Hospodin litoval, že vůbec učinil člověka, a trápil se v srdci. ⁷Tedy si řekl: ‚Člověka, jehož jsem stvořil, smetu z povrchu země a s ním i dobytek, drobnou havěť a nebeské ptactvo! Je mi líto, že jsem je učinil.‘ ⁸Noe však u Hospodina našel milost.“

Na první pohled by se mohlo zdát a mnoho lidí to tak chápe, že tento text říká, že Bůh lituje toho, že stvořil člověka. Lituje, že něco naplánoval a udělal špatně. Je překvapen z toho, že se mu člověk nepovedl, což nepředvídal a je zaskočen z toho jak se situace vyvinula. Teď když se mu vše vymklo z rukou, tak to vyřeší tím, že smete člověka z povrchu země. Kromě Noeho a jeho rodiny pochopitelně. Když by ale Bůh litoval svého předchozího jednání, které se projevilo jako špatné, tak by to znamenalo, že není vševědoucí, dokonalý a že ho překvapilo něco, na co nebyl připraven.

Vysvětlení: Pojdme o tom uvažovat. Nejdříve si musíme férově připustit, že my lidé nemůžeme nikdy Boha plně pochopit. Bůh to vyjadřuje v Bibli následovně.

Izajáš 55:8–9 „⁸Mé smýšlení není vaším smýšlením a vaše cesty nejsou mými cestami, praví Hospodin. ⁹Jako je vysoko nebe nad zemí, tak jsou mé cesty nad vašimi cestami, tak je mé smýšlení nad vaším smýšlením.“

Jak málo je, hříchem poznamenaný člověk, schopen pochopit Boží dobrotu, milost a plány, které s každým skrze Jeho milost spaseným člověkem má. Bůh uvažuje o člověku z perspektivy věčnosti, zatímco člověk uvažuje většinou z perspektivy časově omezeného lidského života na této zemi. Lidské myšlení je většinou zaměřeno na sebe sama, zatímco Bůh uvažuje jako rodič o dětech, které stvořil. Člověk přemýšlí o tom co může dostat. Bůh ale přemýšlí o tom, co může svému stvoření dát.

Jeremiáš 29:11–13 „¹¹Já sám přece vím, jak o vás přemýšlím, praví Hospodin. Mám v úmyslu váš prospěch, a ne neštěstí; chci vám dát budoucnost a naději. ¹²Když budete ke mně volat a přicházet ke mně s modlitbami, já vás vyslyším. ¹³Budete mě hledat a najdete mě, když mě budete hledat celým srdcem.“

V knize **Izajáš 66:1** se dočteme: „Toto praví Hospodin: Nebe je můj trůn, zemi mám u nohou jako podnožku. Kde mi to chcete stavět dům? Kde má být místo, kde bych spočinul?“

V těchto verších se nám Bůh pokouší vysvětlit rozdíl mezi sebou a člověkem. Celý vesmír je dílem Jeho rukou. Proto Bible hovoří o Bohu pomocí lidských pojmů, abychom mohli vůbec o Něm něco pochopit. Někde se hovoří o Jeho ruce, která nás drží, nebo o Jeho očích, které nás vedou.

Každý křesťan smí vírou na sebe vztáhnout text. **Jan 10:27-28** „²⁷Mé ovce slyší můj hlas a já je znám a následují mě. ²⁸Já jim dávám věčný život a nezhynou navěky a z mé ruky je nikdo nevyrvé.“

Pisatelé Bible popisují emoce a pocity Pána Boha lidskými pojmy. Hovoří o Boží lásce a milosrdenství, o Jeho hněvu atd. Tím je, dalo by se říci, Bůh „polidštěn“ a pro nás lépe pochopitelný. Když se ale např. hovoří o Božím hněvu, tak tento hněv nesmíme chápat jako lidský hněv. Lidský hněv je poznamenán hříšnými emocemi. U Pána Boha to tak pochopitelně není, jeho „hněv“ je vždy spravedlivý.

Když hovoříme o Boží lítosti nad tím, že stvořil člověka, tak nesmíme zapomenout, že je to ve spojitosti s tím, že se Bůh trápil ve svém srdci. To naznačuje, že Jeho lítost není způsobena nedostatkem Jeho předvídatosti. Bůh věděl, že člověk padne a jaké to bude mít důsledky i pro Něho samotného. Boží Syn Ježíš Kristus šel dobrovolně na smrt, aby mohl všem lidem nabídnout spásu a tím věčný život. Vůbec si neprotiřečí skutečnost, že Bůh vše věděl dopředu a přesto když nastalo to, co věděl, že se stane, totiž morální degradace lidské rasy, tak mu to bylo líto.

Jiné texty v Bibli jasně učí, že Bůh nikdy ničeho nelituje.

Soudce Samuel nám o Bohu říká: **1. Samuelova 15:29** „Věčný izraelský to rozhodně neodvolá a nebude toho litovat. Není to přece člověk, aby litoval.“

Jeremiáš 20:16 „Ať ten muž skončí tak jako města, jež Hospodin bez lítosti vyvrátil.“

Bůh nám skrze proroka Baláma říká:

Numeri 23:19 „Bůh není člověk, aby lhal, není lidský syn, aby litoval. Promluví snad, a nedodrží to, řekne snad něco, a nesplní?“

V hebrejštině je použito zde slovo „nicham“, který se dá přeložit, jako litovat, mít soucit, nalézt útěchu.

Bůh tedy nemusí opravovat sám sebe, jakoby se mýlil. Když mění své jednání, tak se to děje vždy v souvislosti s plánem spasení. Skrze proroka Jeremiáše nám to Bůh přesně vysvětluje:

Jeremjáš 26:1-3 „¹Na počátku vlády judského krále Joakima, syna Jošiášova, přišlo od Hospodina toto slovo: ²Tak praví Hospodin: Postav se na nádvoří Hospodinova domu a promluv ke všem, kteří se z judských měst přicházejí klanět v Hospodinově domě. Vyříd' jim všechno, co ti přikazují, ani jediné slovo nevynechej. ³Snad poslechnou a odvrátí se každý od své zlé cesty, abych i já upustil od zla, které jsem na ně chtěl dopustit za to, jak zle se chovali.“

Bůh si přeje, aby se člověk odvrátil od svých zlých cest, aby nemusel to, čím pohrozil, uskutečnit. Bůh je ochoten změnit to, co oznámil, když skrze pohrůžky soudu nebo trestu dosáhne toho, že se lidé obrátí.

Takovým klasickým příkladem byla událost ve městě Ninive za dob asyrského krále Adad-nirari III. (810 – 782). Bůh posílá svého proroka Jonáše do Ninive, aby varoval Asyřany před

zkázou města kvůli jejich hříchům. Jonáš, pro kterého byli Asyřané jeho nepřátelé a velmi krutý národ, neměl chuť Asyřany varovat, protože si přál, aby všichni zahynuli. Kromě toho se obával, protože znal Hospodina a jeho milosrdenství, že když tito pohané Boží varovné poselství přijmou a zkáza města nenastane, tak ho to jako Božího proroka zesměšní. A skutečně obyvatelé Ninive svých hříchů litovali a Hospodin město nezničil. Přečteme si teď, jak na to Jonáš reagoval.

Jonáš 4:1-11 „¹Jonáše ale popadla veliká zlost. Rozzlobilo ho to tak, ²že se k Hospodinu modlil: ‚No prosím, Hospodine, neříkal jsem to ještě doma? Právě proto jsem předtím utíkal za moře: Věděl jsem, že jsi Bůh milostivý a soucitný, shovívavý, nesmírně trpělivý, velmi laskavý a který od zla upouští. ³Radši mě teď, Hospodine, rovnou zabij! To radši zemřu, než abych žil!‘ ⁴Hospodin mu odpověděl: ‚Myslíš, že se zlobíš právem?‘ ⁵Jonáš pak odešel z města a usadil se na východ od něj. Postavil si tam budku a sedl si do jejího stínu, aby vyhlížel, co se s tím městem stane. ⁶Hospodin Bůh zařídil, aby vzešla jedna popínavá rostlina a rozprostřela se Jonášovi nad hlavou. Dávala mu stín, aby se mu ulevilo a nebylo mu zle. Jonáš měl z té rostliny opravdu velikou radost. ⁷Druhého dne za svítání ale Hospodin zařídil, aby tu rostlinu napadl červ, takže uschla. ⁸Když pak vyšlo slunce, Bůh zařídil, aby od východu přivanul horký vítr. Slunce pražilo Jonášovi na hlavu, až omdléval. Bylo mu na umření. Říkal: ‚Radši zemřu, než abych žil!‘ ⁹Hospodin Jonášovi odpověděl: ‚Myslíš, že se zlobíš právem kvůli té rostlině?‘ ‚To bych řekl! Zlobím se k smrti!‘ ‚¹⁰Tobě je líto té rostliny?‘ řekl Hospodin: ‚Vždyť jsi ji neobdělával a nepěstoval. Přes noc vyrostla, přes noc zašla. ¹¹A mně nemá být líto Ninive, toho velikého města? Vždyť v něm žije více než sto dvacet tisíc lidí, kteří ani nerozeznají svou pravici od levice - a k tomu tolik zvířat!‘ ”

Poselství tohoto příběhu je zřejmé. Bůh miluje všechny lidi a přeje si, aby se všichni odvrátili od svých zlých cest a On je mohl zachránit. Obyvatel města Ninive mu bylo líto včetně zvířat.

Když ale národy a jedinci překročí Bohem danou hranici tak jako předpotopní obyvatelé, tak uskuteční, to co oznámil. A udělá to bez lítosti.

Ezechiel 24:14 „To říkám já Hospodin. Už to přichází, já to učiním. Nenechám to být, neslituji se, nepolevím. Za tvé způsoby a skutky tě odsoudím, praví Panovník Hospodin.“

Jeremiáš 4:28 „A proto bude země truchlit i nebe nahoře se do tmy zahalí; co jsem řekl, totiž nevezmu zpátky, co jsem rozhodl, to nezměním.“

Bůh tedy své rozhodnutí nezmění. Pokud se týká textu, který studujeme, tak o této situaci hovoří apoštol Petr a zmiňuje, že Bůh měl s lidmi před potopou velkou trpělivost.

1. list Petrův 3:20 „těm, kteří kdysi za Noemových dnů nechtěli uposlechnout, zatímco Bůh trpělivě čekal, než se postaví archa, v níž se skrze vodu zachránilo jen několik (totiž osm) duší.“

Bůh se snaží každého člověka získat na svou stranu, ale nikdy ho nenutí. Respektuje jeho svobodnou vůli. Bůh dal předpotopním lidem 120 let času, aby změnili své postoje vůči Němu. Oni to ale neudělali. S těžkým srdcem naplnil Bůh svůj soud, ale přesto nezavrhl svůj

projekt - „člověk“, protože Noe našel u Hospodina milost a Bůh měl na mysli budoucnost spasených lidí.

1. list Petrův 1:18-21 „¹⁸Víte přece, čím jste byli vykoupeni ze svého marného životního způsobu, zděděného po předcích - nebylo to pomíjivými věcmi, stříbrem ani zlatem, ¹⁹ale vzácnou krví Kristovou! Ten byl jako beránek bez vady a poskvrný ²⁰předem vybrán už před stvořením světa, ale teď na konci časů byl zjeven kvůli vám. ²¹Díky němu věříte v Boha, který ho vzkřísil z mrtvých a oslavil jej, aby tak vaše víra a naděje směřovala k Bohu.“

Naším největším problémem, pokud se týká Boha, je, že přeceňujeme lidský rozum. Bůh je větší, než naše logika. Já vždycky říkám, že Bůh není logický, ale je super – logický.

Bůh zjevuje celému vesmíru, a tím i člověku, svou lásku, spravedlnost a trpělivost tím, že dopustí události, o kterých přesně ví, jak dopadnou.

Izajáš 55:9 „Jako je vysoko nebe nad zemí, tak jsou mé cesty nad vašimi cestami, tak je mé smýšlení nad vašim smýšlením.“

To že Bůh tzv. litoval, že stvořil člověka, je výraz, který se vztahuje k bolesti, kterou Bůh cítí nad hříšností člověka. Protože se Bůh trápil ve svém srdci, jasně ukazuje, že Bůh nenávidí hřích ale ne člověka. Lidské hříchy naplňují Boží srdce hlubokým zármutkem a soucitem. Ale to neznamena, že zlo působící lidé, nezasáhne Boží soud.

Jeremiáš 18:5-10 „⁵Tedy dostal jsem slovo Hospodinovo: ⁶Nemohu snad s vámi naložit jako tento hrnčíř, dome Izraele? Práví Hospodin. Hle, jste v mé ruce, jako je hlína v ruce hrnčíře, dome Izraele. ⁷Kdykoli mohu prohlásit o národu nebo království, že je vyvrátím, podvrátím a zničím; ⁸pokud se však ten národ, o kterém jsem mluvil, odvrátí od svého zla, pak i já upustím od zla, jež jsem zamýšlel proti nim. ⁹Jindy zas mohu prohlásit o národu nebo království, že je vybuduji a zasadím; ¹⁰pokud však budou páchat, co je v mých očích zlé, a nebudou mě poslouchat, pak i já upustím od dobra, jež jsem jim slíbil prokázat.“

Děkuji vám za váš čas a vaši pozornost. Snad se mi podařilo text, který jsme studovali, lépe vysvětlit. Když Pán dá, budeme ve studiu, často mylně chápaných textů, pokračovat.